

Karrierevejledning og bæredygtighed i et eksistensfilosofisk perspektiv

Inger-Lise Lund Petersen, inpe@kp.dk

”Klimaforandringer og miljøforringelse udgør en eksistentiel trussel for Europa og resten af verden”

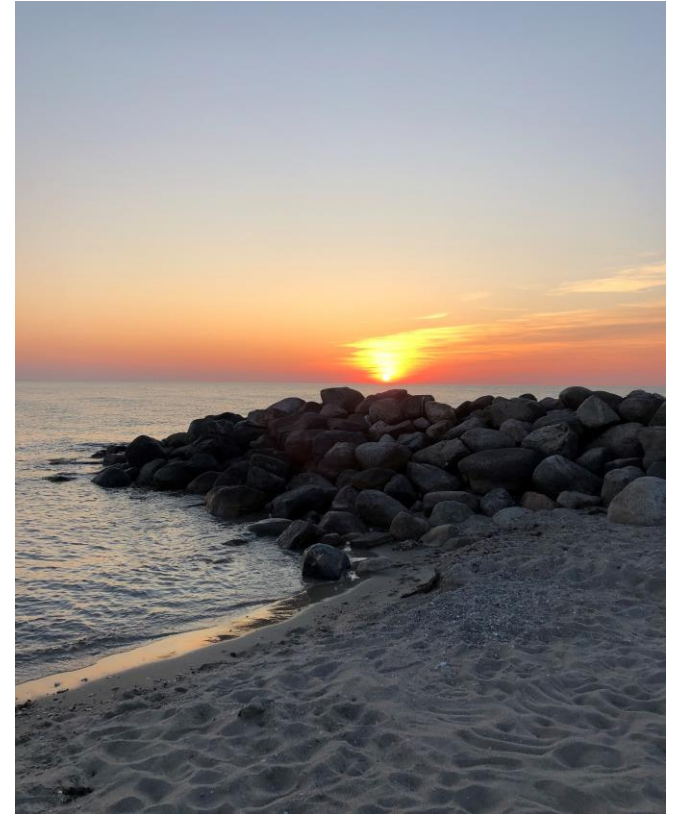
The European Green Deal, Europa-Kommissionen, 2019

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

”Den europæiske klimapagt vil samle alle, der ønsker at gøre en indsats for vores planet. Med klimapagten vil vi hjælpe alle i Europa med at gøre noget i deres hverdag, og give alle mulighed for at involvere sig i den grønne omstilling og inspirere hinanden. Når det gælder om at tackle klimaforandringer, kan enhver gøre noget og alle kan bidrage med noget.”

Den europæiske Klimapagt, Frans Timmerman (tidl. Vicepræsident, for europakommissionen), 2021

Konsekvenser af klimatruslen:

- Mangel på fødevarer
- Højere priser
- Voksende ulighed
- Helbredsudfordringer
- Klimamigration
-

**.....kalder på handling,
nye jobs og andre
kompetencer**

Er det vejledningens
opgave at arbejde
med bæredygtighed?

Hvorfor?

Hvorfor ikke?

-Hvordan kan vejledningsfeltet bidrage til klimaindsatsen for en grønnere verden?

-Hvordan kan vi som fagfelt inspirere hinanden i forhold til en mere bæredygtig vejledning?

-Hvordan kan den enkelte vejleder involvere sig i den grønne omstilling?

Valgfag, 5 ECTS:

Karrierevejledning og bæredygtighed

Dit udbytte er:

- At få **viden om begreberne bæredygtighed og karrierevejledning og sammenhængen** imellem disse i relation til karrierevejledning af børn, unge og voksne
- At forstå og reflektere over forskellige **politiske perspektiver og interessekonflikter** i forhold til bæredygtighed, herunder FNs 17 Verdensmål, i relation til karrierevejledning
- At kunne **vurdere vejledningsfagets rolle, mulighed og ansvar** i arbejdet med karrierevejledning og bæredygtighed i et lokalt og globalt perspektiv
- At kunne **udvikle, tilrettelægge, anvende og evaluere karrierevejledning** for børn, unge og voksne som indeholder **bæredygtighedsperspektiver**
- At kunne indgå i fagligt og tværfagligt **udviklingsarbejde** med fokus på et bæredygtighedsperspektiv

Valgfag, 5 ECTS:

Karrierevejledning og bæredygtighed

Indholdet er:

- Definitioner af bæredygtighed og karrierevejledning og betydningen af **vejlederens rolle og etik** i forhold hertil
- **Vejledningspraksis** i forhold til børn, unge og voksne, som adresserer bæredygtighed
- **Politiske prioriteringer og perspektiver** på bæredygtighed, herunder FNs 17 Verdensmål
- **Fagligt og tværfagligt samarbejde** om og udvikling af vejledning i et bæredygtighedsperspektiv

Barrierer

- Meget lidt forskning
- Forskning indtager et teoretisk perspektiv (Packer, 2019)
- Mangel på tid, ressourcer og gennemslagskraft
- Praktikere usikre overfor indtagelse af politisk perspektiv
- Etisk berøringsangste (Hooley, 2015)

På vej mod bæredygtighedsdannelse:

Fra

- italesættelse af naturen som et økonomisk og politisk spørgsmål
- adfærdsregulering
- et antropocænt verdenssyn
- dominerende diskurs om vækst
- det gode liv/styrker

Til

erhvervelse af et sprog, der kan italesætte:

- hvad der foregår i egen natur
- klimatristeresse & klimatrussel
- hvad der er bæredygtigt og meningsfuldt for vejledte
- det meningsfulde liv/værdier

(Petersen, 2023, Karrierevejledning og bæredygtighed, s.99-116)

Værdier – det personlige moralkodeks

- *"Man lives by ideals and values"*
(Frankl, 2014:34 (1969).
- Det der er vigtigt for os, og som vi sætter pris på.
- værdier gør sig gældende i alle menneskelige sammenhænge

Viktor Frankl, 2014, (1969). *The will to meaning*. New York: PLUME, Penguin Group.

I transformationsprocesser er værdier under forandring

(Petersen, 2023, Vejledning i livets transformationsfaser, Nordisk netværk for voksen læring, <https://nvl.org/nyheder/vejledning-i-livets-transitionsfaser/>)

- Hvilke værdier er nyttige lige nu? Og hvilke tilhører et andet tidspunkt i mit liv?
- Hvilke følelser og livsverdener understøttes af værdierne?
- Hvilke modsigelser er der mellem mine værdier, og den måde jeg udlever dem på?
- Hvilke værdier er overtaget og hvilke er ikke?

Oplevelsen af at livet ligger for døden

- Mere end hver fjerde unge kvinde overvejer at lade være med at få børn pga. klimaforandringer
- Klimaangsten er permanent til stede hos mange unge: 27% af 1500 danske unge i aldersgruppen 12-30 år bekymrer sig ofte eller hele tiden om klimaforandringer i deres hverdag.

(Petersen, Klimaskam skal med ind på vejlederkontoret, Vejlederen, okt, 2023)

(Tænk tanken Kraka/Deloitte, 2023)

Eksistentielle perspektiver

- De eksistentielle temaer: død, frihed, isolation og meningsløshed set i et bæredygtighedsperspektiv

(Petersen, 2020; Petersen, Mariager-Anderson, Patillon & Bernaud, 2022, Patillon, Petersen, Baudé, Arnoux-Nicholas, in print)

- Det eksistentielle vakuum (Frankl, 1969)
- Hvad kan det autentiske liv, uddannelse og arbejde være i et bæredygtigheds-perspektiv?

Nyt autentisk sprog i en gruppekontekst (Petersen et al. 2022)

- Kunst og kreative metoder:
 - adgang til nye erfaringsformer (Pavie, 2015)
 - talerør for det non-humane
 - forstå følelser og stemninger (Lengelle, Hughes & Hambly, 2020)
- Gruppekontekst:
 - et socialt mikrokosmos (Yalom, 2005)
 - støtte og læring fra peers, netværk (Westergaard, 2010)
 - modstykke til individualisering (Hooley, 2015, Sultana, 2014)

Bæredygtigt karrierevejledningsperspektiv

- Vejlederposition – selvafløsring (Rogers, 1959)
- Værdiarbejde
- Æstetiske og kreative afsæt
- Bæredygtighedsperspektiv

Spørgsmål vi må forholde os til i relation til job og uddannelse:

De moralske:

- Hvilke slags job skal jeg udføre og hvilke skal jeg afstå fra?
- Forstår jeg de miljømæssige påvirkninger af mit arbejde?
- Har jeg et ansvar i forhold til at arbejde for at ændre mit arbejde og min virksomheds miljømæssige påvirkning?

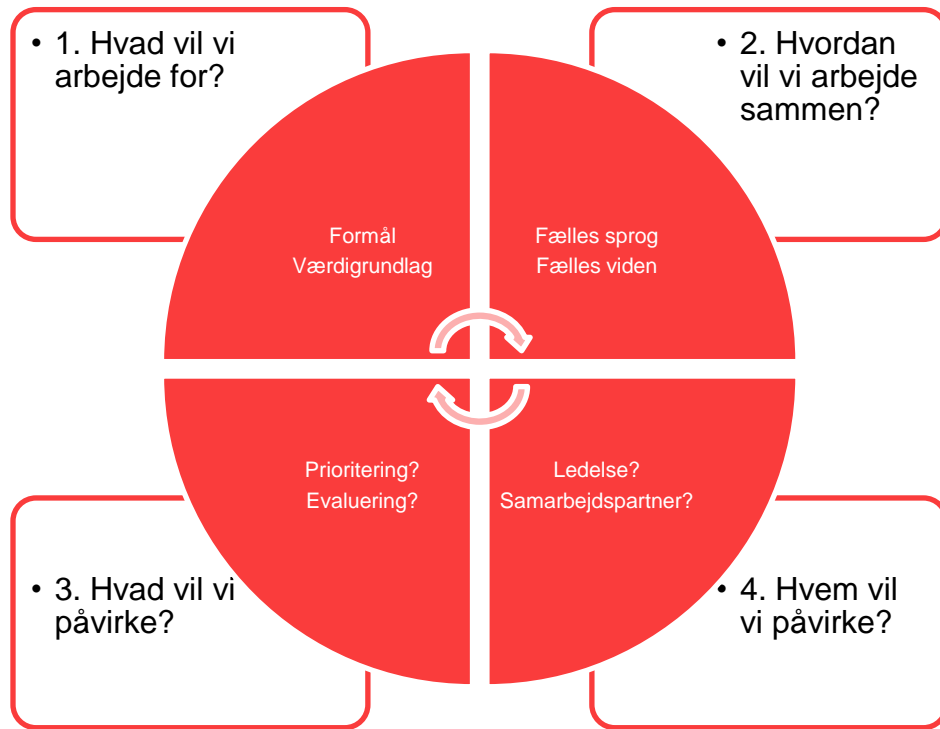
De uddannelsesrelaterede:

- Har jeg den knowhow der skal til i forhold til understøttelse af bæredygtighed?
- Hvilken (videreuddannelse/ Kompetenceudvikling får jeg brug for når mit arbejde forandrer sig?
- Har jeg kompetencerne til at påvirke min arbejdsplads/organisation i en mere bæredygtig retning?

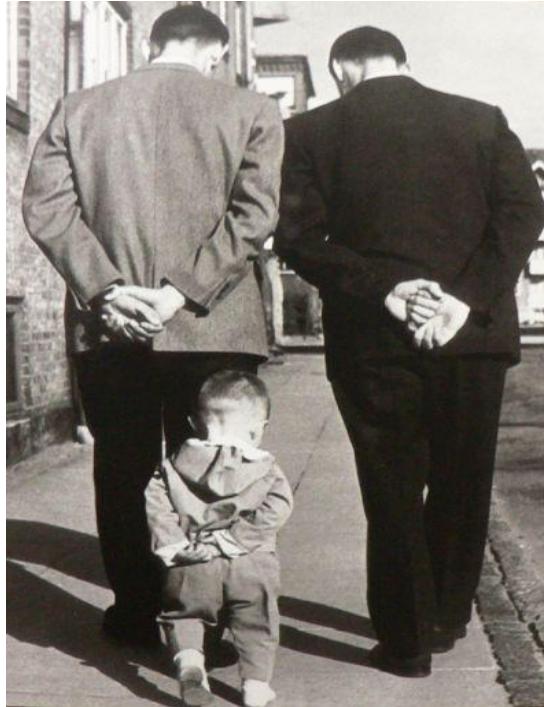
Model for fælles refleksion

(Poulsen & Skovhus, 2023, Karrierevejledning og bæredygtighed:71-84)

Take-away

- Hvilke refleksioner har du fået i forhold til din praksis ?

Referencer:

Frankl, V. 2014, (1969). *The will to meaning*. New York: PLUME, Penguin Group.

Hooley, T. (2015). Emancipate yourselves from mental slavery: self-actualisation, social justice and the politics of career guidance. Derby University.

Lengelle, R., Hughes, D. & Hambly, L. (2020). The Healing Muses. Research, Theory and Practice of Creative methods in Guidance and Counselling. *British Journal of guidance and counselling*, 48(1), 1-4.

Packer, R. (2019). *Greening HE careers education and guidance? – An investigation into the perspectives and experiences of career development practitioners from English universities*. Dissertation submitted to the University of Derby in partial fulfilment of the requirements for the degree of Master of Arts in Careers Education & Coaching.

Patillon, T-H., Petersen, I-L, Baudé, M., Arnoux-Nicholas, C. & Bernaud, J-L. (in print). Adaptation of the Meaning of Life and Meaning of Work counseling program in Denmark with youth facing multiple life transitions, *International Journal for Educational and Vocational Guidance*.

Pavie, X. (2015). *Le choix d'exister*. Se convertir à une vie meilleure. Paris: Les belles lettres.

Petersen, I-L. (2023). Vejledning i livets transformationsfaser, *Nordisk netværk for voksen læring*.

Petersen, I-L. (2023). *Klimaskam skal med ind på vejlederkontoret*, Vejlederen, okt, 2023.

Referencer

Petersen, I-L., Mariager-Anderson, K., Patillon, T-H. & Bernaud, J-L. (2022). Existential career guidance for groups of young refugees and migrants: A Danish Initiative. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*.

Petersen, I-L (2023), Eksistentiel vejledning og bæredygtighed, i Buhl, R. & Plant P. (Red.) *Karrierevejledning og bæredygtighed*, s.99-116.

Poulsen, B. K. & Skovhus, B.S.(2023). Karrierevejledning mellem præstationskultur, verdensvendthed og kollektivt ansvar, Karrierevejledning og bæredygtighed, i Buhl, R. & Plant P. (Red.) *Karrierevejledning og bæredygtighed*, s.71-84.

Rogers, C. (1959). A theory of Therapy, Personality and Interpersonal Relationships as developed in the Client-centered Framework. In Koch, S. (Ed.), *Psychology: a study of a science. Vol. 3: Formulations of the person and the social context*. New York: McGraw Hill.

Sultana, R. (2014).Pessimism of the Intellect, Optimism of the Will? Troubling the Relationship between Career Guidance and Social Justice. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 14, 5-19.

Westergaard, J. (2010). Providing support to Young People through Groupwork: Delivering personalized learning and Development in the Group context. *Groupwork: An Interdisciplinary Journal for Working with Groups*, 20 (1), 87-102.

Yalom, I.D. & Leszcz, M. (2005). *The Theory and Practice of Group Psychotherapy*. New Yourk: Basic Books.